

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **R. M.**
st. příslušnost: X
zastoupen JUDr. Petrem Navrátillem
advokátem se sídlem Joštova 138/4, 602 00 Brno

proti
žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, P. O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2022, č. j. CPR-6491-3/ČJ-2022-930310-V244,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2022, č. j. CPR-6491-3/ČJ-2022-930310-V244, a rozhodnutí Krajského ředitelství policie Zlínského kraje ze dne 28. 12. 2021, č. j. KRPZ-126858-26/ČJ-2021-150026-SV, se *ruší* a věc se *vrací* žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná *je povinna* zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 8.228 Kč do 30 (třiceti) dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Petra Navrátila, advokáta se sídlem Joštova 138/4, 602 00 Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Policie uložila žalobci správní vyhoštění za výkon nelegálního zaměstnání. Zakázala mu vstup na území členských států EU na šest měsíců. V té době měl žalobce platné

dlouhodobé vízum vydané Litevskou republikou za účelem zaměstnání. Mohl proto pobývat na území ČR, ale nemohl zde pracovat. Krajský soud musel posoudit, zda v této situaci mohla policie rozhodnout o jeho správním vyhoštění.

II. Rozhodnutí správních orgánů a související skutkové okolnosti

2. Policie kontrolovala žalobce dne 9. 12. 2021 v odpoledních hodinách v provozovně kebabu ve Zlíně. Z jeho pasu zjistila, že disponuje vízem typu D vydaným Litevskou republikou s platností od 27. 8. 2021 do 24. 8. 2022. Z přechodových razítek v pasu žalobce vyplynulo, že do Litvy přicestoval dne 7. 9. 2021. Žalobce však nedisponoval žádným dokladem, který by jej opravňoval k výkonu zaměstnání na území ČR.
3. Majitel provozovny kebabu na místě vypověděl, že žalobce přicestoval do ČR autobusem začátkem listopadu 2021. Hned poté pro něj začal pracovat. Neměl uzavřenou žádnou smlouvu. Pracoval podle potřeby a dostával mzdu 100 Kč za hodinu. Vykonával práce související s přípravou jídla a úklidem.
4. Policie na základě těchto informací zahájila řízení o správním vyhoštění žalobce. Následujícího dne jej vyslechla. Žalobce uvedl, že v provozovně kebabu začal pracovat od 1. 11. 2021. Připravoval jídla a uklízel. Pracoval většinou od 9 do 17 hod a dostával 100 Kč na hodinu. S majitelem provozovny žádnou smlouvu neuzavřel. Ke svému litevskému vízu uvedl, že se jedná o pracovní vízum. Původně měl v Litvě pracovat na stavbě. Tato práce mu ale nevyhovovala, proto po necelých třech týdnech z Litvy odjel do ČR. Bylo to kolem 20. 9. 2021. Co všechno je třeba k tomu, aby mohl v ČR legálně pracovat, neví.
5. Z dotazu na Úřad práce ČR policie zjistila, že žalobce nemá povolení k zaměstnání na území ČR. Litevské vízum opravňovalo žalobce k pobytu na území ČR v souladu s čl. 21 odst. 1 a 2 ve spojení s čl. 18 Úmluvy k provedení Schengenské dohody, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 265/2010 („Schengenská prováděcí úmluva“) po dobu nejdéle 90 dnů v rámci období 180 dnů. Toto vízum jej také opravňovalo k výkonu zaměstnání pouze v Litvě, nikoliv v ČR.
6. Rozhodnutím ze dne 28. 12. 2021, č. j. KRPZ-126858-26/ČJ-2021-150026-SV („rozhodnutí krajského ředitelství“), Krajské ředitelství policie Zlínského kraje („krajské ředitelství“) uložilo žalobci správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky („zákon o pobytu cizinců“). Zároveň žalobci zakázalo vstup do EU na dobu šesti měsíců. A k vycestování z EU mu stanovilo 10 dnů
7. Žalobce se proti rozhodnutí krajského ředitelství odvolal. Krajské ředitelství podle něj nezohlednilo, že disponuje platným oprávněním k pobytu v Litvě. Napadal také délku stanovené doby zákazu vstupu. Rozhodnutí o správním vyhoštění ho zároveň nutí opustit území všech členských států EU. Žalovaná rozhodnutím ze dne 22. 3. 2022, č. j. CPR-6491-3/ČJ-2022-930310-V224 („rozhodnutí žalované“) žalobcovo odvolání zamítla a rozhodnutí krajského ředitelství potvrdila. K námitkám žalobce mimo jiné uvedla, že mu uložení správního vyhoštění bez dalšího nebrání v pobytu v Litvě. Uložení správního vyhoštění proto není nepřiměřené. Ani s přihlédnutím k tomu, že žalobce je držitelem platného víza k pobytu na území jiné země EU.

III. Žaloba a vyjádření žalované

8. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalované, protože se nevypořádala se všemi okolnostmi podstatnými pro rozhodnutí. Výrok o tom, že se na žalobce nevztahují důvody znemožňující jeho vycestování, se zakládá na nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.
9. Dále žaloba zpochybňuje přiměřenost rozhodnutí žalované a krajského ředitelství. Doba zákazu vstupu neodpovídá okolnostem případu. Žalobce není „typickým“ nelegálním pracovníkem, protože nepobýval v ČR neoprávněně. Měl vydané platné litevské dlouhodobé vízum za účelem zaměstnání. Domníval se proto, že pracovat může i v ČR. Nelegálně pracoval cca 40 dní. Žádného jiného protiprávního jednání se nedopustil a s policií spolupracoval. Zároveň pracoval v odvětví, o které čeští občané nejeví zájem. Jeho jednání ohrozilo pracovní trh ČR marginálně. To měla žalovaná zohlednit. Vyhoštění žalobce má dopad i na jeho litevské pobytové oprávnění. Tvrzení žalovaného, že žalobce může vycestovat do Litvy, je v rozporu s výrokem rozhodnutí o správním vyhoštění, které mu ukládá povinnost opustit území všech členských států, nejenom ČR. Žalovaná se s těmito námitkami, které žalobce uplatňoval již v odvolání, přezkoumatelně nevypořádala.
10. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě pouze odkázala na odůvodnění svého rozhodnutí, které je podle ní v souladu se zákonem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců). O žalobě krajský soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání.
12. Žaloba je důvodná.

Právní posouzení věci

13. Mezi stranami není sporu o tom, že žalobce pracoval na území ČR, ač k tomu neměl oprávnění. Tím podle žalované naplnil důvod pro uložení správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců. Podle něj „[p]olicie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na 3 roky, je-li cizinec na území zaměstnán bez platného oprávnění k pobytu nebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání (...)“. Otázkou je, zda na možnost vyhoštění cizince v souladu s tímto ustanovením má vliv skutečnost, že disponoval platným oprávněním k pobytu na území jiného členského státu EU.
14. Podstatou námitek žalobce je *nepřiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění*, které mu stanovuje jednak povinnost opustit území členských zemí EU a zároveň mu zakazuje vstup na jejich území po dobu šesti měsíců, ač má litevské vízum. Krajský soud s ním souhlasí, že rozhodnutí žalované a krajského ředitelství požadavek své proporcionality nesplňují. *S ohledem na platné oprávnění k pobytu na území jiného členského státu EU totiž správní orgány žalobci vůbec neměly uložit správní vyhoštění.* Ale pouze mírnější povinnost opustit území ČR podle § 50a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení platí, že „rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie

a na území pobývá neoprávněně; to neplatí, pokud by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek.“

15. Krajský soud v první řadě upozorňuje, že jak institut správního vyhoštění, tak institut rozhodnutí o povinnosti opustit území mají svůj původ ve směrnici 2008/115/ES („návrátová směrnice“). Na případ žalobce je proto nutné nahlížet právě optikou návratové směrnice. Rozhodnutí o správním vyhoštění je *rozhodnutím o navrácení* ve smyslu čl. 3 odst. 4 této směrnice. Jen pro úplnost krajský soud doplňuje, že „vyhoštěním“ návratová směrnice rozumí až následný výkon rozhodnutí o navrácení, tj. samotnou realizaci nuceného vycestování cizince (čl. 8 návratové směrnice).
16. Základní podmínkou vydání rozhodnutí o navrácení cizince je jeho *neoprávněný pobyt na území členského státu*. Podle čl. 6 odst. 1 návratové směrnice členské státy vydají rozhodnutí o navrácení každému státnímu příslušníkovi třetí země, který *pobývá neoprávněně na jejich území*, aniž jsou dotčeny výjimky uvedené v odstavcích 2 až 5. *Pokud naopak pobyt cizince není neoprávněný, nelze vůči němu vůbec postupovat podle návratové směrnice*. Neoprávněným pobytem se v souladu s čl. 3 odst. 2 návratové směrnice rozumí *přítomnost státního příslušníka třetí země, který nesplňuje nebo přestal splňovat podmínky vstupu* uvedené v článku 5 Schengenského hraničního kodexu (čl. 6 stávajícího nařízení 2016/399, „Schengenský hraniční kodex“, pozn. krajského soudu) nebo jiné podmínky vstupu, pobytu nebo bydliště v určitém členském státě, na území tohoto členského státu. Neoprávněně pobývajícím pak bude nejenom cizinec, který vstoupil na území, aniž by splňoval podmínky vstupu, ale také *cizinec, který podmínky vstupu přestal splňovat až po svém vstupu a pobytu na území členského státu*.
17. Mezi podmínky vstupu na území členských států v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu patří kromě platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění také to, že cizinci „zdůvodní účel a podmínky předpokládaného pobytu a mají zajištěny dostatečné prostředky pro obživu jak na dobu předpokládaného pobytu, tak na návrat do své země původu nebo na průjezd do třetí země, ve které je zaručeno jejich přijetí, nebo jsou schopni si tyto prostředky legálním způsobem opatřit.“ Cizinec také podle tohoto ustanovení nesmí být hrozbou pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost, veřejné zdraví nebo mezinárodní vztahy kteréhokoli z členských států [čl. 6 odst. 1 písm. e) Schengenského hraničního kodexu].
18. Závěr, podle něhož je nutné (ne)oprávněnost pobytu podle čl. 6 odst. 2 ve spojení s čl. 3 odst. 2 návratové směrnice vázat na dodržení všech podmínek stanovených v čl. 6 Schengenského hraničního kodexu, potvrzuje i rozsudek Soudního dvora ze dne 12. 12. 2019 ve věci C-380/18, *E. P.* Soudní dvůr zde konstatoval, že *po vstupu na území členského státu je oprávněnost pobytu na tomto území i nadále podmíněna dodržáním požadavků plynoucích z čl. 6 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu* (viz bod 24 citovaného rozsudku). Byť v dané věci šlo o výklad čl. 6 odst. 1 písm. e) Schengenského hraničního kodexu (tj. o požadavek, že se daná osoba nepovažuje za „hrozbu pro veřejný pořádek“), závěry Soudního dvora lze zobecnit i ve vztahu k ostatním podmínkám vstupu plynoucím z čl. 6 odst. 1 Schengenského hraničního kodexu. To znamená, že i cizinec, který při vstupu na území splňoval všechny podmínky plynoucí z tohoto ustanovení, včetně zdůvodnění účelu a podmínek předpokládaného pobytu, ale během svého pobytu tyto podmínky přestane splňovat a účel svého pobytu nebude moci legitimně zdůvodnit, se *stane cizincem neoprávněně pobývajícím na území*.

19. Podmínky vstupu, které stanovuje čl. 6 Schengenského hraničního kodexu, musí splnit i cizinci, kteří jsou držiteli platného oprávnění k pobytu vydaného jednou z členských zemí a chtějí vstoupit na území jiné členské země. Na území této jiné země pak mohou pobývat maximálně po dobu tří měsíců (viz čl. 21 odst. 1 a 2a Schengenské prováděcí úmluvy).
20. Cizinec, který vykonává práci bez povolení k zaměstnání, již z povahy věci nemůže zdůvodnit účel svého pobytu. *Nelegální výkon zaměstnání tímto účelem být nemůže.* Jeho pobyt proto odporuje čl. 6 odst. 1 písm. c) Schengenského hraničního kodexu a lze jej považovat za neoprávněný (obdobně viz Pořízek, Pavel. Výklad výhrady veřejného pořádku v jednotlivých ustanoveních zákona o pobytu cizinců. In: *Ročenka uprchlického a cizineckého práva 2017*, Kancelář veřejného ochránce práv: 2018, s. 115.).
21. Ve vztahu k žalobci ovšem hraje významnou roli čl. 6 odst. 2 návratové směrnice. Státní příslušníci třetí země, kteří *neoprávněně pobývají na území členského státu* a kteří jsou *držiteli platného povolení k pobytu* nebo jiného povolení zakládajícího oprávnění k pobytu *vydaného jiným členským státem*, podle něj *musí neprodleně odejít na území tohoto jiného členského státu*. Pokud dotčený státní příslušník třetí země *nesplní tento požadavek* nebo pokud *bezodkladný odchod* státního příslušníka třetí země *vyžadují důvody veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti*, vydá se mu *rozhodnutí o navrácení* podle čl. 6 odst. 1 návratové směrnice.
22. Návratová směrnice vychází z toho, že s rozhodnutím o navrácení (v podmínkách naší vnitrostátní právní úpravy tedy s rozhodnutím o správním vyhoštění) se v případě státního příslušníka třetí země pojí i zákaz vstupu a pobytu na území členských států EU. Má-li však tento cizinec oprávnění k pobytu v jiném členském státě EU, pak je na prvním místě jeho návrat do tohoto státu. Rozhodnutí o navrácení lze proto vydat, až pokud by sám nesplnil povinnost se vrátit do daného státu (první kolej čl. 6 odst. 2 věta druhá návratové směrnice), nebo pokud by naplňoval podmínky pro uplatnění výhrady veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti (druhá kolej čl. 6 odst. 2 věta druhá návratové směrnice).
23. Ustanovení čl. 6 odst. 2 návratové směrnice do našeho vnitrostátního práva transponuje právě § 50a zákona o pobytu cizinců (srov. důvodovou zprávu k zákonu č. 427/2010 Sb., k bodu 103). Pro přehlednost je třeba zopakovat, že podle jeho odst. 1 písm. b), který přímo zrcadlí čl. 6 odst. 2 návratové směrnice, platí, že „[r]ozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá cizinci, který (...) je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně; to neplatí, pokud by cizinec mohl při pobytu na území ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek, (...)“.
24. *Pokud tedy na území ČR neoprávněně pobývá cizinec, který je držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem EU, primárně by mu měla policie vydat rozhodnutí o povinnosti opustit území na základě § 50a zákona o pobytu cizinců.* Rozhodnutí o povinnosti opustit území – na rozdíl od rozhodnutí o správním vyhoštění – totiž nutí cizince opustit pouze území ČR, nikoliv území všech členských států. Zároveň se nepojí se zápisem v Schengenském informačním systému. K vydání rozhodnutí o správním vyhoštění lze u této skupiny cizinců přistoupit teprve v případě, že cizinec nebude respektovat povinnost opustit území a ve stanovené lhůtě z ČR nevycestuje. Pak bude namísto vydání rozhodnutí o správním vyhoštění zřejmě podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců (na první koleji čl. 6 odst. 2 věta druhá návratové směrnice). *K přímému vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, aniž by předtím policie vydala rozhodnutí o povinnosti opustit území*

podle § 50a zákona o pobytu cizinců, lze v případě této skupiny cizinců přistoupit pouze za předpokladu, že by cizinec mohl závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ohrozit bezpečnost státu, jak předvídá § 50a odst. 1 písm. b) věta za středníkem zákona o pobytu cizinců (jedoucí po druhé koleji čl. 6 odst. 2 věty druhé návratové směrnice).

25. Na uvedeném nic nemění skutečnost, že zákon o pobytu cizinců v § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 umožňuje uložit správní vyhoštění i v případě nelegálního zaměstnání. S ohledem na unijní původ institutu správního vyhoštění je potřeba jednotlivá ustanovení zákona o pobytu cizinců vykládat eurokonformně. Zde tedy s ohledem na výše popsanou úpravu v návratové směrnici a Schengenském hraničním kodexu, resp. v nich definovaný pojem neoprávněného pobytu státního příslušníka třetí země. Jen takto unijně chápaný pojem neoprávněného pobytu může jako jediný vést k vydání rozhodnutí o navrácení cizince (k tomu viz také body 32-33 níže).
26. *K vyhoštění cizince, který je držitelem platného oprávnění k pobytu na území jiného členského státu a který v ČR nelegálně pracuje, tedy lze přistoupit a) v případě, že policie vyhodnotí, že jednání dotyčného představuje hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, anebo b) v případě, že cizinec nerespektoval dříve uloženou povinnost opustit území ČR.* Hrozba pro veřejný pořádek přitom bude existovat, pokud pro něj osobní chování státního příslušníka třetí země představuje *skutečnou a aktuální hrozbu*. Například odsouzení v trestním řízení samo o sobě nestačí k tomu, aby se dala konstatovat taková hrozba (rozsudek Soudního dvora ze dne 16. 1. 2018 ve věci C-240/17, E., bod 49). Tím spíše ke konstatování hrozby pro veřejný pořádek nebude bez dalšího stačit spáchání přestupku v podobě výkonu zaměstnání bez povolení.
27. V případě žalobce tedy policie s ohledem na čl. 6 odst. 2 návratové směrnice nemohla přistoupit k vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. *Pokud ho nevyhodnotila jako hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, měla postupovat podle § 50a a vydat jen rozhodnutí o povinnosti žalobce opustit území ČR.*
28. Námitky žalobce zpochybňující přiměřenost rozhodnutí o správním vyhoštění jsou tedy důvodné.

Vypořádání se s prejudikaturou a vysvětlení odklonu od ní

29. Krajský soud ví o rozsudcích Nejvyššího správního soudu a dalších správních soudů – zejména z let 2017 a 2018 – zabývajících skutkově podobnými případy, ve kterých soudy zaujímaly jiné právní názory. Šlo v nich o vyhoštění cizinců s platným dlouhodobým vízem vydaným Polskou republikou. Soudy v těchto případech žaloby i kasační stížnosti cizinců zamítaly (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 7 Azs 374/2017-19; ze dne 31. 1. 2018; č. j. 2 Azs 289/2017-31; ze dne 5. 4. 2017, č. j. 6 Azs 60/2017-13; ze dne 6. 12. 2017, č. j. 9 Azs 339/2017-41; ze dne 5. 4. 2017, č. j. 1 Azs 450/2017-26; ze dne 20. 2. 2018, č. j. 9 Azs 311/2017-25; ze dne 30. 5. 2018, č. j. 2 Azs 142/2018-17 a další).
30. V těchto rozsudcích však *zůstal bokem čl. 6 odst. 2 návratové směrnice*. Citovaná judikatura se nijak blíže nezabývala podmínkami uložení správního vyhoštění cizinci s platným pobytovým oprávněním na území jiného členského státu plynoucími z návratové směrnice a zákona o pobytu cizinců. Podle krajského soudu proto tato judikatura nestojí na právně pevných základech, protože zcela pomíjí unijní rozměr navrácení cizinců. Na scestí ji dost možná svedla chybná práce s § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců.

31. Nejvyšší správní soud totiž v rozsudku ze dne 27. 7. 2017, č. j. 4 Azs 100/2017-26, k námitce cizinky, že policie nezohlednila její platné povolení k pobytu na území Polska, pouze stručně uvedl, že „existence povolení stěžovatelky k pobytu v schengenském prostoru není pro rozhodnutí ve věci podstatné, neboť správní vyhoštění stěžovatelky se vztahuje k výkonu práce bez pracovního povolení [tedy důvodu podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 zákona o pobytu cizinců – pozn. krajského soudu], tj. důvod vyhoštění stěžovatelky nespočívá v nelegálnosti jejího pobytu ale ve výkonu práce na území České republiky bez pracovního povolení.“
32. Tento závěr ovšem neobstojí vůči konstrukci neoprávněného pobytu, jak jej chápe čl. 3 odst. 2 návratové směrnice ve spojení s čl. 6 Schengenského hraničního kodexu. Rozhodnutí o navrácení lze vydat jen neoprávněnému pobývajícímu cizinci v jejich smyslu. Neoprávněnost jeho pobytu přitom podle nich může spočívat v nezdůvodnění účelu a podmínky pobytu, za něž lze chápat právě třeba výkon práce bez pracovního povolení. Nelegálnost pobytu a výkon práce bez pracovního povolení jako důvody správního vyhoštění tedy nelze takto formálně oddělovat v neprospěch cizince, jako to činí Nejvyšší správní soud. Ve skutečnosti je mezi obojím důležitá vazba vedoucí k použití pojmu neoprávněného pobytu podle čl. 3 odst. 2 návratové směrnice jako hlavní podmínky navrácení cizince. *Pominutí této vazby upírá cizinci s pobytovým oprávněním z jiného členského státu EU, který se neoprávněně nachází v jiném členském státě, pojistku předvídanou čl. 6 odst. 2 návratové směrnice* [a § 50a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců], že neobdrží přímo rozhodnutí o navrácení (správním vyhoštění), pokud nepředstavuje hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu. Bez zohlednění uvedené vazby se pak rozhodovací praxe dostává do rozporu s unijním právem.
33. Obdobně např. Krajský soud v Praze v rozsudku ze dne 24. 7. 2017, č. j. 44 A 25/2017-22, uvedl, že „§ 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců neposkytuje správním orgánům žádný prostor pro správní uvážení, pokud jde o volbu, zda cizinci uloží správní vyhoštění, nebo nikoliv. Skutečnost, že žalobce měl v době zjištění nelegální práce a rozhodování správního orgánu I. stupně platné vízum vydané Polskou republikou (v době rozhodování žalované již jeho platnost uplynula), nebrání vydání rozhodnutí o správním vyhoštění. Naopak, tato skutečnost brání postupu dle § 50a zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce nepobýval na území České republiky neoprávněně. I kdyby byl žalobce držitelem schengenského víza nebo českého národního víza, nejde o překážku, která by bránila vydání správního vyhoštění, neboť správní vyhoštění postihuje různé typy protiprávního jednání cizince, ačkoliv je oprávněn pobývat na území České republiky (v daném případě je nicméně třeba zdůraznit, že byť byl žalobce oprávněn pobývat na území České republiky, nebyl oprávněn k pobytu za účelem výkonu zaměstnání).“ (obdobně viz rozsudky téhož soudu ze dne 4. 12. 2017, č. j. 44 A 39/2017-33; ze dne 24. 8. 2017, č. j. 44 A 26/2017-27; ze dne 6. 9. 2017, č. j. 44 A 30/2017-28; ze dne 11. 5. 2018, č. j. 45 A 4/2018-20; ze dne 10. 5. 2018, č. j. 53 A 3/2018-24 a ze dne 19. 4. 2018, č. j. 53 A 1/2018-19).
34. Opět je třeba zopakovat, že tyto závěry jsou podle krajského soudu nesprávné. Chybně projíždí bez zastavení důležitou zastávkou v čl. 6 odst. 2 návratové směrnice a vychází z nesprávného chápání pojmu neoprávněného pobytu, jak jej definuje čl. 3 odst. 2 návratové směrnice ve spojení s čl. 6 Schengenského hraničního kodexu (viz také kritiku této judikatury v článku Pavla Pořízka citovaného výše v bodě 20).

35. Krajský soud proto výše citovanou judikaturu z důvodu svého odlišného právního názoru, zohledňujícího relevantní unijní regulaci, nenásledoval.
36. Krajský soud naopak vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2020, č. j. 5 Azs 432/2019-29. Ten se sice netýkal přímo vyhoštění v souvislosti s nelegální prací, ale vyhoštění cizince s oprávněním k pobytu v jiném členském státu, který se na území ČR dopustil drogové trestné činnosti. Tedy mnohem závažnějšího porušení právních předpisů, než žalobce. Nejvyšší správní soud i za těchto okolností s odkazem na čl. 6 odst. 2 návratové směrnice zdůraznil, že „[s]mysl a účel § 50a zákona o pobytu cizinců, který je transpozicí čl. 6 odst. 2 návratové směrnice, (...) stojí na jasném východisku: v případě cizince, který je státním příslušníkem třetí země a současně má oprávnění k pobytu v jiném členském státu EU, by se v prvé řadě mělo vyžadovat, aby neprodleně odešel právě na území tohoto členského státu. Vydání rozhodnutí o správním vyhoštění spojené se zákazem vstupu na území členských států EU je za daných okolností až jakési nejzazší opatření (*ultima ratio*), k němuž nestačí pouhá skutečnost, že byl cizinec odsouzen za trestný čin“ (bod 24 citovaného rozsudku). Tím spíše nelze automaticky vyhostit cizince, který disponuje platným oprávněním k pobytu a jeho jediný prohřešek spočívá „pouze“ ve výkonu zaměstnání bez povolení.

V. Závěr a náklady řízení

37. Krajský soud tedy uzavírá, že policie nemohla žalobci s ohledem na jeho platné litevské vízum uložit správní vyhoštění, ale pouze povinnost opustit území podle § 50a odst. 1 odst. b) zákona o pobytu cizinců. Krajský soud proto zrušil rozhodnutí žalované pro nezákonnost a věc jí vrátil k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 a odst. 4 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že nezákonnost se týká i rozhodnutí krajského ředitelství, zrušil krajský soud i toto rozhodnutí (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Správní orgány v dalším řízení zavazuje právní názor vyslovený krajským soudem v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
38. Žalobce měl ve věci úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalované (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Výrokem II. rozsudku soud uložil žalované povinnost zaplatit mu do 30 dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 8.228 Kč. Tato částka se skládá z odměny zástupce za dva úkony právní služby spočívající v přípravě a převzetí věci [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb č. 177/1996 Sb. („advokátní tarif“)] a sepisu podání ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna za jeden úkon právní pomoci činí 3.100 Kč [§ 7 bod 5 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. K tomu je třeba připočíst paušální náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300 Kč [§ 13 odst. 4 advokátního tarifu] a DPH ve výši 1.428 Kč. Žalovaná ve věci nebyla úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 27. dubna 2022

Martin Kopa
samosoudce